Lietas arhīva Nr. C-2847-21/18
ECLI:LV:RLPT:2021:0903.C29284721.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2021. gada 3. septembrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese Agnese Zemmere
rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ vienkāršotas procedūras prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2021. gada 27. janvārī /pers. A/, pēc uzvārda maiņas /pers. A/, (turpmāk – Prasītāja) cēlusi Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā vienkāršotas procedūras prasību pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas tiesneses 2021. gada 11. marta lēmumu prasības pieteikums pieņemts un ierosināta civillieta.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka pusēm ir kopīga meita /pers. D/, dzimusi /datums/ (turpmāk – Bērns), kas pēc pušu kopdzīves izbeigšanas dzīvo kopā ar Prasītāju /adrese/.

Prasītāja aprēķinājusi izdevumus Bērna uzturam mēnesī vidēji 400 EUR par tādām pozīcijām kā bērnudārza fonda nauda, logopēda nodarbības, higiēnas preces, veselības aprūpe, pārtika, apģērbs, rotaļlietas, kancelejas preces, literatūra, kultūras pasākumi, komunālie maksājumi.

Pamatojoties uz minēto, kā arī Civillikuma 177., 178., 179. pantu, Civilprocesa likuma 250.^{19} pantu, Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājai uzturlīdzekļus Bērna uzturam 200,00 EUR apmērā mēnesī līdz Bērna pilngadības sasniegšanai, pārskaitot tos uz Prasītājas AS "SEB banka" kontu /numurs/.

[2] 2021. gada 16. aprīlī tiesā saņemti Atbildētāja paskaidrojumi, kuros Atbildētājs norādījis, ka prasību neatzīst.

Atbildētājs norādījis, ka ir cēlis tiesā prasību pret Prasītāju par laulības šķiršanu un atsevišķas aizgādības noteikšanu tēvam pār pušu nepilngadīgajiem bērniem, līdz ar ko citas tiesvedības ietvaros jau tiek skatīta lieta, kas izriet no aizgādības un saskarsmes tiesībām. Atbildētājs paskaidrojis, ka Prasītājai ir tiesības iesniegt civillietā C29466420 prasījumu par uzturlīdzekļu bērnam piedziņu un lūgt uzturlīdzekļu noteikšanu līdz sprieduma lietā taisīšanai. Atbildētājs norādījis, ka Civilprocesa likuma 238.pants aizliedz no laulības šķiršanas lietas izrietošu prasījumu sadalīšanu. Atbildētājs norādījis, ka pamatojoties uz Civilprocesa likuma 219.panta pirmās daļas 4.punktu Prasītājas prasības pieteikums atstājams bez izskatīšanas, jo strīds starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata jau atrodas citas tiesas izskatīšanā.

Atbildētājs arī norādījis, ka labprātīgi maksā Prasītājai uzturlīdzekļus Bērna uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā, t.i., 125 EUR apmērā mēnesī.

Atbildētājs arī norādījis, ka nepiekrīt atsevišķām prasības pieteikumā ietvertajām uzturlīdzekļu pozīcijām vai to summām. Norādījis, ka Prasītāja nepamatoti iekļāvusi uzturlīdzekļu aprēķinā 20 EUR kā bērnu dārza fonda naudu, jo pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāde ir pieejama bez maksas, turklāt Bērns bērnudārzu pēc patvarīgās sagrābšanas neapmeklējot. Fonda nauda pēc būtības nav obligāts ikmēneša maksājums.

Atbildētājs cēlis iebildumus arī par to, ka Prasītāja nav iesniegusi pierādījumus tam, ka Bērns apmeklētu logopēda nodarbības, nodarbību skaitu mēnesī un nodarbību maksu. Atbildētājs uzskata, ka pašvaldības finansētās izglītības iestādēs logopēda nodarbības bieži notiek bez maksas un ir pieejamas visiem audzēkņiem.

Atbildētājs paskaidrojis, ka nepiekrīt Prasītājas norādītajām ikmēneša izmaksām par kultūras pasākumiem, un čeks no 2019.gada, kuru kā izmaksu pamatojumu, iesniegusi Prasītāja, veikts pušu kopdzīves laikā un pirmšķietami par Atbildētāja līdzekļiem. Šo čeku Prasītāja iesniegusi arī civillietā Nr.C68304621, kur lemts jautājums par uzturlīdzekļu piedziņu pušu kopīgajam dēlam.

Atbildētājs paskaidrojis, ka nepiekrīt Prasītājas norādītajām ikmēneša izmaksām par apģērba iegādi, jo tās neatbilst patiesībai. Arī pēc pušu kopdzīves izbeigšanas Atbildētājs iesaistās apģērba iegādē, nodrošinot bērnus ar jaunām sezonas drēbēm, 2021.gada janvārī abiem bērniem ir nopircis ziemas apģērbu.

Atbildētājs paskaidrojis, ka nepiekrīt Prasītājas norādītajām ikmēneša izmaksām par komunālajiem pakalpojumiem, jo Prasītāja nav iesniegusi rēķinus par pakalpojumiem konkrētajam dzīvoklim, kurā uzturas bērni (/adrese/). Turklāt nav ņemts vērā, ka mainoties sezonai, mainās arī pakalpojumu rēķins.

Atbildētājs paskaidrojis, ka Prasītāja savu prasījumu par uzturlīdzekļu piedziņu prasītajā apmērā nav pierādījusi. Prasītājs arī uzskata, ka tiesvedība civillietā ir izbeidzama, jo ir iestājies Civilprocesa likuma 250.^{19} panta 2^1 daļas 1.punkta nosacījums, jo Atbildētājs maksā Prasītājai uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

[3] 2021. gada 28. aprīlī Prasītāja iesniegusi tiesai papildus informāciju norādot, ka ir saņēmusi no Atbildētāja uzturlīdzekļu maksājumus Bērnu uzturam valstī noteiktajā minimālajā apmērā sākot ar 2021.gada janvāri, par meitu 125 EUR mēnesī (lietas 103. – 105.lapa). Prasītāja precizējusi banku un kontu, kurā veicami uzturlīdzekļu maksājumi AS Swedbank, Nr./numurs/.

[3.1] 2021. gada 23. augustā Atbildētājs iesniedzis lūgumu par prasības pieteikuma atstāšanu bez izskatīšanas. Atbildētājs arī pieteicis lūgumu nepiedzīt no Atbildētāja valsts nodevu, jo tas brīvprātīgi maksā uzturlīdzekļus bērnam valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Motīvu daļa

[4] Tiesa, pārbaudījusi prasības pieteikumu, paskaidrojumus par prasību un lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka **prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.**

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{26} panta 2^1 daļai tiesa vienkāršotās procedūras lietā sastāda spriedumu atbilstoši šā likuma 193. pantā

noteiktajam sprieduma saturam, ja puse tai rakstveidā iesniedz sprieduma sastādīšanas lūgumu. [..]. Tiesa arī pēc savas iniciatīvas šā panta 2.^{3} daļā noteiktajā kārtībā var sastādīt spriedumu atbilstoši šā likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam.

[4.1] Atbildētājs pieteicis lūgumu prasību atstāt bez izskatīšanas, jo Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā ierosināta civillieta Nr.C29466420 Atbildētāja prasībā pret Prasītāju par laulības šķiršanu un atsevišķas aizgādības noteikšanu.

Tiesa, ņemot vērā Civilprocesa likuma 219.pantu, neatrod pamatu Atbildētāja lūguma apmierināšanai un uzskata, ka prasības atstāšanai bez izskatīšanas nav tiesiska pamata.

[4.2] Atbildētājs pieteicis tiesai arī lūgumu izbeigt tiesvedību civillietā, jo Atbildētājs maksā Prasītājai uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā, savu lūgumu pamatojot ar Civilprocesa likuma 250.^{19} panta 2.^{1} daļas 1.punktu.

Tiesa neatrod pamatu tiesvedības civillietā izbeigšanai, jo prasība vienkāršotas procedūras lietā celta par uzturlīdzekļu piedziņu lielākā apmērā nekā ar tiesisko regulējumu noteikts minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam.

[4.3] Civillietā nav strīda par to, ka pušu kopīgās meitas dzīvesvieta šobrīd ir pie Prasītājas, kura īsteno bērna aprūpi un uzraudzību. Atbildētāja prasījums civillietā Nr.C29466420 pagaidu noregulējuma līdz sprieduma lietā taisīšanai kārtībā noteikt bērnu dzīvesvietu pie Atbildētāja nav ticis apmierināts (sk. Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 21.06.2021. lēmumu). Prasītāja izvēlējusies celt tiesā vienkāršotas procedūras prasību par uzturlīdzekļu piedziņu. Civillietu prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam bērna interesēs ir nepieciešams izskatīt pēc iespējas īsākā laikā.

No Tiesu informācijas sistēmas arī izriet, ka ar Rīgas pilsētas Pārdaugavas tiesas 07.06.2021. spriedumu lietā Nr.C68304621 tikusi apmierināta Prasītājas vienkāršotas procedūras prasība pret Atbildētāju par uzturlīdzekļu piedziņu pušu kopīgā dēla uzturam, spriedums stājies likumīgā spēkā 14.07.2021.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10. panta pirmo daļu, puses savas tiesības realizē sacīkstes formā. Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Civilprocesa likuma 96. panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

[5.1] Atbilstoši Civilprocesa likuma 190. panta otrajai daļai, tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Lietā atrodas /pers. D/, dzimušas /datums/ dzimšanas apliecības kopija, no kuras redzams, ka Bērna vecāki ir Prasītāja un Atbildētājs (lietas 33. lapa).

Civillietas izskatīšanas brīdī Bērnam ir 6 gadi.

Lietā nav strīda, ka Bērna dzīvesvieta ir kopā ar Prasītāju.

[5.2] Prasītāja aprēķinājusi, ka vidēji mēnesī Bērna uzturēšanai ir nepieciešami līdzekļi 400 EUR, no kuriem pusi – 200 EUR - Prasītāja vēlās saņemt no Atbildētāja.

Prasītāja norādījusi, ka kopā ar Bērnu dzīvo no radiniekiem mantotā nekustamajā īpašumā, sedz šī īpašuma uzturēšanas izdevumus un komunālos pakalpojumus.

Prasītāja norādījusi, ka izdevumu pozīcijas par pārtiku, apģērbu, mājokli, higiēnas precēm un tamlīdzīgi ir vispārzināmas, kuras nav jāpierāda, jo ir mainīgas atkarīgā no gadalaika, veselības, bērna vecumposma un citiem apstākļiem.

Precizējot prasības pieteikumu, Prasītāja norādījusi, ka ir bezdarbniece (lēmums par bezdarbnieka statusa piešķiršanu no 08.12.2020), ka Bērnam ir specifiski runas un valodas attīstības traucējumi (Bērna ģimenes ārsta 13.02.2021. informācija).

Prasītāja arī 31.03.2021. iesniegumā norādījusi, ka Atbildētājs meitas uzturam maksā Prasītājai uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Prasītāja prasības pieteikumā ietvērusi uzturlīdzekļu aprēķinu: bērnu dārza fonda nauda 20 EUR, logopēda nodarbības 10 EUR par reizi, higiēnas preces 10 EUR, veselības aprūpe 25 EUR, pārtika 80 EUR, apģērbs 60 EUR, rotaļlietas 25 EUR, kancelejas preces 15 EUR, literatūra 10 EUR, kultūras pasākumi 25 EUR, komunālie maksājumi 30 EUR (lietas 8.lapa).

Prasītāja lietas materiālos iesniegusi rēķinus, čekus, maksājumu veikšanu apliecinošus dokumentus par Bērna uzturēšanas izdevumiem.

Lietā nav strīda, ka pēc prasības tiesā iesniegšanas Atbildētājs labprātīgi maksā Prasītājai uzturlīdzekļus Bērna uzturam 125 *euro* apmērā mēnesī, proti, valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

[5.3] No Prasītājas paskaidrojumiem izriet, ka civillietas izskatīšanas brīdī Prasītāja algotu darbu nestrādā, iesniegusi Nodarbinātības valsts aģentūras 08.12.2020. lēmumu par bezdarbnieka statusa piešķiršanu Prasītājai (lietas 41.lapa). Atbildētājs norādījis, ka Prasītāja uzsākusi uzņēmējdarbību, 27.04.2021. nodibinot komercsabiedrību SIA "/nosaukums/". No tiesai pieejamiem publiskiem reģistriem redzams, ka Atbildētāja SIA "/nosaukums/" reģistrēta kā valdes locekle ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi, reģistrētais pamatkapitāls 1 EUR. Prasītāja iesniegusi arī mantojuma apliecības kopiju, kurā norādīts, ka Prasītāja kā mantiniece pieņēmusi mantojumā dzīvokli /adrese/, naudas līdzekļus 2842,44 EUR apmērā (lietas 65., 66.lapa), Prasītāja norādījusi, ka viņai nepieder transporta līdzekļi (lietas 67.lapa).

[5.3.1] No tiesai pieejamām informācijas datu bāzēm izriet, ka Atbildētājam pieder divi nekustamie īpašumi: dzīvoklis /adrese/, dzīvoklis /adrese/. Atbildētājs norādījis, ka dzīvokļa īpašuma /adrese/, iegādei ņemts hipotekārais kredīts, kura izmaksas sedz Atbildētājs, savukārt dzīvoklī /adrese/, dzīvo Atbildētāja māte. Atbildētājam CSDD nav reģistrētas īpašuma tiesības uz transporta līdzekļiem.

Atbildētājs savos rakstveida paskaidrojumos norādījis, ka saņem ienākumus pēc nodokļu nomaksas vidēji 1100 EUR, kas arī apstiprinās ar VSAA 232.08.2021. informācijā norādītajām ziņām.

Izvērtējot pušu mantisko stāvokli, tiesa atzīst, ka Atbildētāja mantiskais stāvoklis ir labāks nekā Prasītājai.

[5.4] Atbildētājs savos rakstveida paskaidrojumos iebildis pret vairākām uzturlīdzekļu aprēķinā norādītajām pozīcijām un to apmēru, proti, bērnu dārza fonda nauda, norādot, ka tā neietilpst jēdzienā rūpes par bērnu, logopēda nodarbību apmeklējums, jo šo nodarbību apmeklējums neesot pierādīts, kā arī to apmeklējums valsts finansētās izglītības iestādēs esot bez maksas, kultūras pasākumi, jo tiem paredzētā summa nav pierādīta, kā arī kultūras pasākumus bērnam piedāvā arī otrs vecāks, apģērbu iegāde, kam Atbildētāja ieskatā norādītā summa mēnesī nav adekvāta, ņemot vērā arī apstākli, ka Atbildētājs pats pērk bērniem apģērbu, komunālie pakalpojumi un maksa par elektroenerģiju, jo nav pierādīts, ka Prasītājas veiktie maksājumu attiektos uz nekustamo īpašumu, kurā dzīvo bērni.

[6] Saskaņā ar Civillikuma 177. panta pirmo daļu, līdz pilngadības sasniegšanai (219.p.) bērns ir vecāku aizgādībā. Minētā panta trešā un ceturtā daļa noteic, ka rūpes par bērnu nozīmē viņa aprūpi, uzraudzību un tiesības noteikt viņa dzīvesvietu. Bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Civillikuma 179. panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Saskaņā ar Civillikuma 179. panta otro daļu, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. No minētā likuma panta izriet, ka tajā noteiktais vecāku pienākums apgādāt bērnu ir absolūts, beznosacījuma

vecāku pienākums, vienīgi uztura prasības un saņemšanas apmērs ir saistīts ar vecāku mantas stāvokli.

Atbilstoši Civillikuma 179. pantā noteiktajam, vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Likums uztura došanas pienākumu saista ar trīs kritērijiem: 1) vecāku mantas stāvokli, 2) vecāku spēju uzturēt bērnu un 3) laiku, kad bērns pats var sevi apgādāt.

Bērnu tiesību aizsardzības likuma 6. panta pirmajā daļā noteikts, ka tiesiskajās attiecībās, kas skar bērnu, bērna tiesības un intereses ir prioritāras, kā arī šā likuma 10. panta pirmajā daļā noteikts, ka bērnam ir tiesības uz tādiem apstākļiem, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 5. panta sestajai daļai, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Judikatūrā pausts viedoklis, ka izskatot lietu par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam, tiesai jāņem vērā gan normatīvo regulējumu bērnu tiesību aizsardzības jomā, gan arī tiesu praksē nostiprinājušos atziņu, ka uzturlīdzekļu sniegšanas pienākums primāri saistīts ar vecāku mantas stāvokli un šim stāvoklim atbilstošu bērnu nodrošinājumu, lai, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, maksimāli tiktu nodrošinātas bērna intereses *(sk. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2014. gada 30. septembra spriedumu lietā SKC-2407/2014).*

Piedzenamā uzturlīdzekļu apmēra noteikšanai tiesai ir jānoskaidro, kāda ir bērna uzturam nepieciešamā summa, jāizvērtē katra vecāka mantas stāvoklis un spēja tādu summu segt, jāsadala nepieciešamā uzturlīdzekļu summa proporcionāli katra vecāka mantiskajam stāvoklim un ieguldījumam bērna uzturēšanā (*sk. Augstākās tiesas Senāta 2013. gada 8. februāra spriedums lietā SKC-991/2013*).

[6.1] Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus Bērna uzturam 200,00 *euro* ik mēnesi, proti, 1/2 no Prasītājas norādītā nepieciešamā uzturlīdzekļu apmēra.

Ņemot vērā, ka Prasītājas prasīto uzturlīdzekļu apmērs pārsniedz valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, tiesai ir jāvērtē abu vecāku mantiskais stāvoklis un bērna vajadzības.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97. panta pirmo daļu, tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

[6.2] Izvērtējot Atbildētāja iebildumus pret uzturlīdzekļu aprēķinu, tiesa konstatē, ka tie atzīstami par daļēji pamatotiem.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļu apmērs, ko vecāks var iztērēt bērna uzturam un vajadzībām daudzējādā ziņā ir atkarīgs no tā vecāka pie kā bērns dzīvo, viņa uzskatiem par bērnam nepieciešamajām lietā un tā, cik taupīgi un kam uzturlīdzekļi tiek tērēti.

[6.2.1] Tiesa izvērtējusi uzturlīdzekļu aprēķinā ietvertās summas konkrēto pozīciju apmaksai, secina, ka pozīcija – bērnu dārza fonds 20 EUR – no aprēķina izslēdzama, minētā pozīcija neietilpst uzturlīdzekļu tvērumā, kā arī Prasītāja nav iesniegusi nevienu dokumentu, kas apstiprinātu, ka Bērns apmeklē bērnudārzu kā tādu.

Tiesa uzskata, ka pozīcija par logopēda apmeklēšanu apmaksu ir pamatota, jo Prasītāja ir iesniegusi Bērna ģimenes ārsta izrakstu, kas apliecina specifisku runas un valodas attīstības traucējumu esamību Bērnam (lietas 42.lapa), līdz ar ko logopēda apmeklēšana ir Bērna interesēs. Prasītāja ir iesniegusi pierādījumus tam, ka ir veikusi maksājumus par logopēda apmeklēšanu, savukārt Atbildētājs nav iesniedzis nevienu pierādījumu, ka logopēda apmeklējums Bērnam būtu pieejams bez maksas. Prasītāja norādījusi, ka viena logopēda apmeklējuma reize izmaksā 10 EUR . No dzīvē gūtiem novērojumiem secināms, ka logopēds, ja tam ir medicīniskas indikācijas, jāapmeklē vairākas reizes mēnesī ilgstošā laika periodā.

Tiesa atzīst, ka aprēķinā ietvertās pozīcijas un to izmaksas par higiēnas precēm, veselības aprūpi, pārtiku, kancelejas precēm, literatūru ir atbilstošas uzturlīdzekļu tvērumam un to izmaksu summas tiesas ieskatā nav pārmērīgas.

Tiesa norāda, ka Bērns ir augošs un atbilstoši Latvijas klimatiskajiem apstākļiem tam nepieciešams triju sezonu apģērbs un apavi (vasara/ziema/rudens un pavasaris). Taču apģērbs un apavi Bērnam ir sezonāli pirkumi un katru mēnesi netiek veikti. Tiesa uzskata, ka apģērba iegādei paredzētā summa 60 EUR ir samazināma līdz 55 EUR, jo Atbildētājs saviem paskaidrojumiem pievienojis pierādījumus tam, ka pats arī veic pirkumus, iegādājoties bērniem apģērbu. Vienlaicīgi šo pozīciju nav pamata izslēgt no aprēķina, jo no Atbildētāja paskaidrojumiem nevar secināt, ka Atbildētājs iegādājas pilnīgi visu bērniem nepieciešamo apģērbu gada griezumā.

Tiesa atzīst, ka ir samazināma uzturlīdzekļu aprēķinā ietvertā pozīcija par rotaļlietām 25 EUR apmērā mēnesī, jo, rotaļlietas, lai arī līdz zināmam vecumam bērnam ir vajadzīgas, to iegādāšanās nav jāveic katru mēnesi, līdz ar ko izmaksas par minēto pozīciju samazināmas līdz 20 EUR. Tiesa uzskata, ka pozīciju kā tādu nav pamata izslēgt no aprēķina, jo mainoties bērna vecumposmam, rotaļlietu nepieciešamība tiek aizstāta ar citu attiecīgajam vecumam atbilstošu vajadzību nodrošināšanu.

Tiesa uzskata, ka kultūras pasākumu apmeklēšana bērna intelektuālajai attīstībai ir vajadzīga, taču izklaides, lai arī bērniem patīk un ir vajadzīgas, nav primārās bērna vajadzību nodrošināšanā. Tiesa atzīst, ka ir samazināmi aprēķinā norādītie izdevumi mēnesī (25 EUR) par kultūras pasākumu apmeklēšanu, jo kultūras pasākumu ar bērnu apmeklē arī tas vecāks, kurš ikdienā kopā ar bērnu nedzīvo, kā arī kultūras pasākumu apmeklējumu izdevumi nav nepieciešami katru mēnesi. Līdz ar ko izdevumi kultūras pasākumu nodrošināšanai Bērnam mēnesī samazināmi līdz 15 EUR.

Tiesai nav pamata apšaubīt, ka Bērnam mājokļa nodrošināšanai Prasītājai rodas izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem. No Tiesu informācijas sistēmai piesaistītiem reģistriem izriet, ka Prasītājai pieder dzīvokļa īpašums /adrese/. Prasītāja iesniegusi tiesai maksājumu uzdevumus par pakalpojumu apmaksu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" (lietas 15., 126., 127., 128., 129.lapa), par elektrības apmaksu adresē /adrese/ (lietas 32.lapa), apsaimniekotāja izrakstītos rēķinus (lietas 151. – 154.lapa).

Prasītāja norādījusi, ka Bērna daļa mājokļa nodrošināšanas izdevumos ir vidēji 30 *euro* mēnesī, kas kopumā atbilst izmaksām, kas Prasītājai rodas mājokļa nodrošināšanas sakarā.

2019. gada 21. februāra Augstākās tiesas Civillietu departamenta spriedumā SKC-457/2018 norādīts, ka prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bieži var būt neiespējami precīzi, balstoties uz lietā esošiem pierādījumiem, noteikt konstantu piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, jo bērna uztura izdevumus ietekmē dažādi, ne vienmēr prognozējami un no prasītāja atkarīgi apstākļi. Līdz ar to attiecīgās mainīgās pozīcijās tiesai šo izdevumu apmērs ir jānosaka pēc sava taisnīga ieskata, kas pamatots uz visu apstākļu izvērtēšanu.

Tiesa norāda, ka uzturlīdzekļu summu var veidot izmaksas, kas tieši attiecas uz bērnu aprūpi - uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērnu kopšanu, izglītošanu un audzināšanu.

Ņemot vērā minēto, tiesai ir pamats konstatēt, ka bērnam nepieciešamie uzturēšanas izdevumi mēnesī ir vidēji aprēķināmi 340 EUR. Iepriekš norādītas bērna uzturēšanas pozīcijas atbilst Civillikuma 177. panta ceturtajai daļai, jo veido izdevumus, kas nodrošina bērna uzturu. Tā kā Bērna uzturēšanas izdevumi sedzami starp pusēm līdzīgās daļās, tad Atbildētājam ir pienākums nodrošināt Bērnam uzturlīdzekļus 170,00 EUR apmērā. mēnesī.

No Civillikuma 179.panta izriet, ka neskatoties uz aprēķināto bērniem nepieciešamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesai jāvērtē arī vecāka spēja segt uzturlīdzekļus prasītajā apmērā. Tiesa, izvērtējot Atbildētāja iespējas samaksāt tiesas izvērtēto un par pamatotu atzīto uzturlīdzekļu summu, kopsakarībā ar faktu, ka Atbildētājam ir divi ar Prasītāju kopīgi bērni, pieder divi dzīvokļu īpašumi, un ir ienākumi no algota darba, atzīst, ka uzturlīdzekļu summa ir samērīga ar Atbildētāja materiālo stāvokli. Tiesa nav pamata atzīt, ka Atbildētājs būtu spējīgs samaksāt Bērnam uzturlīdzekļus tikai valstī noteiktajā minimālajā apmērā.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu Prasītājai ir piedzenami uzturlīdzekļi Bērna uzturam 170,00 EUR apmērā

mēnesī no prasības tiesā iesniegšanas dienas, t.i., no 2021. gada 27. februāra līdz bērna pilngadības sasniegšanai. Uzturlīdzekļu summā ieskaitāmi visi Atbildētāja veiktie uzturlīdzekļu maksājumi Bērna uzturam, kas veikti pēc prasības tiesā celšanas.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu, no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 42. panta pirmo daļu, tiesas izdevumu, ja prasītājs no to samaksas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktu prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu. Minētā panta pirmās daļas 6.punktā noteikts, ka prasībās par maksājumu palielināšanu prasības summa ir summa par kādu palielina maksājumus, bet ne vairāk kā par vienu gadu. Ņemot vērā, ka Atbildētājs labprātīgi maksā uzturlīdzekļus bērnam valstī noteiktajā minimālajā apmērā un tiesa izskatot lietu pēc būtības ir atzinusi, ka prasība par uzturlīdzekļi piedziņu apmierināma 170 EUR apmērā, tad summa, par kādu tiek palielināta uzturlīdzekļu summa ir 45 EUR.

Līdz ar to, konkrētajā lietā uzturlīdzekļu kopsumma par vienu gadu ir 540,00 EUR (45 x 12). Atbilstoši Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta "a" apakšpunktam no Atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva 81,00 EUR apmērā.

[7.1] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204[1]. pantu, Atbildētājam nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1., 97., 190., 193., 250.[18], un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

vienkāršotas procedūras prasību par uzturlīdzekļu piedziņu apmierināt daļēji.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam 170,00 EUR (viens simts septiņdesmit euro 00 centi) mēnesī, bet ne mazāk kā 25% no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas valstī līdz bērna septiņu gadu vecumam un ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas valstī no bērna septiņu gadu vecuma sasniegšanas sākot no 2021. gada 27. janvāra līdz bērna pilngadībai.

Uzturlīdzekļu summā ieskaitāmi visi /pers. B/ pēc prasības celšanas tiesā /pers. D/ uzturam veiktie uzturlīdzekļu maksājumi.

Uzturlīdzekļu samaksa veicama /pers. A/ AS "Swedbank" kontā Nr. /numurs/.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 81,00 EUR (astoņdesmit viens euro). Valsts nodeva samaksājama, norādot šādus rekvizītus: Saņēmēja iestāde; Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138; konta Nr. LV55TREL1060190911200; BIC kods; TRELLV22; iemaksas mērķis: valsts nodeva civillietā Nr. C29284721/C-2847-21/18.

Noteikt /pers. B/ termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par valsts nodevas samaksu valsts labā, maksājumus apliecinošie dokumenti, sprieduma labprātīgas izpildes termiņā, jāiesniedz Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, 105. kabinetā vai pa pastu.

Tiesas spriedumu, kas sastādīts atbilstoši šā likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam, lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, ja pastāv kāds no šā likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Spriedums pieejams tiesas kancelejā 2021. gada 3. septembrī.

Tiesnese A.Zemmere